

aktuelltmagazin

för familjehem

Tema:
Barn i
Gränsland

Redigerad

A photograph of a sailboat on a lake. The sail is white and features a black circular logo with a vertical line through it. The word "Redigerad" is printed in a bold, black, serif font across the middle of the sail. In the foreground, two children wearing orange life jackets are visible in the boat. In the background, another boat with two people is on the water, and a forested shoreline is visible under a cloudy sky.

Nr 3-10/Årgång 27

aktuelltmagazin

utges av

FaCO

Familjevårdens

Centralorganisation,
är en ideell organisation som
vänder sig till alla som arbetar
med barn, ungdomar och vuxna
vilka omfattas av insatser från
socialtjänsten.

Kansli

FaCO

c/o Barbro Bengtsson

Flygfältsvägen 19 C

691 37 Karlskoga

Tel: 0586-556 13

Pg 98 58 18-4

Medlemskap i FaCO 425:-

Medlemstelefon: 070 -473 54 75

E-post: mejla@faco.nu

Hemsida: www.faco.nu

Layout och produktion

Annika Nygren

aktuelltmagazin@faco.nu

Prenumerationer

400:-

Ewa Weibull

medlemochprenumeration@faco.nu

Annonser

Annika Nygren

aktuelltmagazin@faco.nu

Annonsspriser

Helsida 3500:-

Halvsida 1.800:-

Kvartssida 1000:-

Åttondelssida 600:-

För införande även på hemsidan se
www.faco.nu

Foton

Alla bilder som används i tidningen
är illustrationer. Personerna på bilder-
na har ingen anknytning till artiklarna
om det inte särskilt anges.

NÄSTA UTGIVNING

Nummer 4 2010 utkommer i
oktober.

Ansvarig utgivare: Siv Tykossou
ISBN 28 287

INSIDAN

Detta nummer kommer att handla mycket om barn som lever i gränslandet, man skulle också kunna säga gråzonsbarn. En del av dessa barn har vi i våra familjehem.

Barn som t ex inte har så stora svårigheter att de har rätt till särskola men ändå inte når upp till vanliga skolans krav på godkänt, hur kan vi på bästa sätt stötta dem och hjälpa dem att gå ur skolan med självkänslan i behåll? Att känna sig dum eller värdelös gynnar ingen och det är faktiskt så att skolan är en liten del i livet. Men för barn i skolåldern är det en stor del av livets vardag. Vad kan skolan göra för att tillrättalägga t ex skolmaterial för dessa barn? Finns det hjälp att få i form av stöd till barn och föräldrar? Vad kan man begära för hjälp? Hur behöver man som förälder förhålla sig mot sitt barn och mot skolan för att det ska bli så bra som möjligt?

Det kan också vara barn som kommer ensamma, som flyktingar och ska försöka skaffa sig en framtid här i Sverige. Som inte känner sig rotade här och kanske har familj och vänner kvar i sina hemländer. Hur hjälper vi dessa barn att anpassa sig till vårt sätt att leva. Och fungerar invandringspolitiken i verkligheten?

Barn i Gränslandet kan man också kalla alla de barn som inte har hittat sin identitet, barn som kanske känner att de inte passar in i det mönster som vårt samhälle skapat. Barn som känner sig annorlunda, barn som är för tjocka eller för smala eller pratar med annorlunda dialekt. Barn och framförallt ungdomar som har en homosexuell läggning.

Frågor hopar sig, men efter att ha läst detta nummer hoppas vi att ni fått tips och råd kring några av dessa frågor och kanske blivit stärkta som familjehemsföräldrar och orkar fortsätta kämpa för barnen.

Vi i styrelsen fortsätter i alla fall att kämpa både för er familjehem och för barnen.

Läs också om hur det var på rikslägre och barnens kommentarer om lägre. Vår senaste styrelsemedlem Annelie Caurell presenterar sig och vi har en del nyheter från socialstyrelsen bland mycket annat.

Vi önskar er ett fortsatt härligt sommarlov och en bra start på hösten.

Styrelsen

Innehåll

Insidan	2
Notiser och boktips	3
Barnrättsdagarna i Örebro	4
Rapporter	6
Musslan	7
Riksläger 2010	8
Tema	10
Barnombudsmannen	14
Familjehemsvården i Sverige	16
Satsning på barns rättigheter	17
Osynliga barn	18
Ny styrelsemedlem	20
Inbjudan till utbildning	21
Sverige Runt	22

Boktips

Varför vill ingen leka med Dennis?

Att tala med barn om DAMP/ADHD, med tips och råd i vardagen. Boken är skriven av Annika Bengtner och Birgitta Iwarson, Säve förlag.

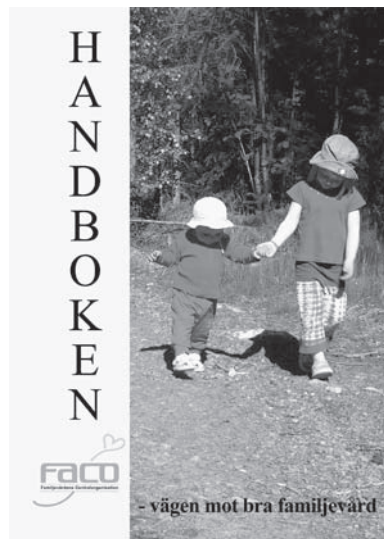
OBS! Boken är slut på förlaget men finns att låna på biblioteket.

Barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar möts tidigt av negativa omdömen från vuxna och kamrater.

Deras impulsivitet, överaktivitet och bristande förmåga att hålla koncentrationen gör att de lätt tappar självkänslan och redan i 6-årsåldern vet de att de inte kan klara av saker som de jämnåriga kamraterna kan. Det är viktigt att de vuxna tidigt talar med barnet och lär barnet att hantera svårigheterna. Bildberättelserna om Dennis är riktad till barnet, systerkonen och kamraterna på daghem och i skolan för att öka deras kunskap om denna dolda men hos barn vanliga funktionsnedsättning. I bokens andra del får föräldrar och andra vuxna i barnets omgivning TIPS och RÅD i vardagen av Annika Bengtner, pedagog och Birgitta Iwarson, socionom. De har lång erfarenhet av arbete med barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och stöd till föräldrar.

Författare till bokpresentationen är Birgitta Iwarson.

Handboken

En stor bukett rosor...

... till Gunvi Lindqvist på Gislaveds Kommun som erbjuder sina familjehem FaCO:s grundutbildning. Vi hade förmånen att få umgås en utbildningshelg i Jönköping med mycket trevliga familjehemsföräldrar med placeringar från Gislaved.

FaCO:s styrelse

En handbok för familjehem, jourhem, kontakt- och avlastningsfamiljer samt andra intresserade.

Innehåller det mesta man behöver veta kring ett uppdrag.

För medlemmar kostar den 140 kr. Läs mer på vår hemsida www.faco.nu/handbok.php

Ny studie om autism kan förbättra behandlingen

Uppkomsten av autism kan delvis förklaras av avvikelser i vissa gener hos individen. Det konstaterar autismforskaren Christopher Gillberg från Sahlgrenska akademien, tillsammans med forskare från en internationell forskargrupp, i en helt ny studie.

www.foraldrakraft.se/forskning/ny-studie-om-autism-kan-forbatta-behandlingen.html

Riksläger 2010

Kristi Himmelsfärdsdag styr vi bilen mot Nora. Om jag räknat rätt är det femte gången vi är i Uskavi på riksläger. Jag och min familj är ute i god tid, hyfsat säkra på att vi denna gång ska lyckas pricka rätt vid första försöket! Det gör vi inte men vi lyckas köra mindre fel. Vi konstaterar att skyltningen i området fortfarande inte är up-to-date, senare hör vi att det inte är GPS-marker heller!

Mycket var som vi känner igen det, efter den tvära kurvan tornade det gula huset plötsligt upp sig omgivet av nysprungna grönska. Den spegelblanka sjön låg där den skulle med en vacker slöja av dimma ovanpå vattenytan. Vädret kände vi igen för årstiden, det småregnade konstant hela vägen dit. Vi slås igen av vilken oas detta är, i alla fall för oss som kommer från betongstaden Stockholm.

Det mesta är sig likt, det som skiljer sig från förra året är att vi saknar många vänner. En hel del fick förhinder i år, men vi räknade ändå till 39 glada deltagare.

Efter att vi gjort oss hemmastadda samlades vi i matsalen och kvällen inleddes av välkomstkomité Anna, Åsa och Annsan varpå vi fick en god middag. Därefter följde tipspromenad vars frågor onekligen satte myror i huvudet. Hur skulle man kunna veta vem som var "mest egoistisk" i gänget, hur skulle man våga välja ut den som var "mest blåst" eller veta vem som för dagen var "mest godissugen"? Det blev vilda gissningar som för egen del

gav 0 rätt! Vi fick senare klart för oss att den mest egoistiske var snabb att plocka ärtor från sina medtävlade med klädnyppa, den som var mest blåst hade bra lungkapacitet och den som var mest godissugen åt upp en meter godisrem på kort tid utan att ta hjälp av händerna. En mycket lyckad övning där stora som små kunde delta ivrigt påhejade och många kunde stolt lämna lokalen med en guldmedalj om halsen.

Dagen därpå kunde vi välja mellan tre aktiviteter: bowling, paint-ball och ridning. FaCO's medlemmar kan numera stoltsera med att vara de allra sista som använt Lindesbergs bowlingbana då den skulle rivas tre dagar senare. Det kändes som att vi hjälpte till med tanke på hur vi gick loss på banorna!

Ridningen gick av stapeln utanför Nora hos Eva Danielsson. Här får vi god service av glada och serviceinriktade tjejer som hjälper oss med snälla hästar, de lite mer vana kunde få välja att rida ut och de som ville fick stanna på gården för att få en god lektion på hästryggen. Tänk att få galoppera och hoppa, det är lycka det!

Ett glatt gäng gav sig iväg för att spela Paintball, gänget delades in i 2 lag som sedan kämpade för glatta livet för att vinna. Inga blesyrer eller blåmärken. Ära och heder var det som vanns. Kul och svettigt.

Kvällens korvgrillning inleddes med duggregn precis i det ögonblick Thomas skulle tända brasan. Men Kenneth fick möjlighet att visa upp nyvunna grillningskunskaper och bjöd på välgrillade

korvar av alla dess slag. Styrelsen lyckades bända sig loss från ett utdraget möte och vi fick en fin stund tillsammans vid sjön.

På lördagen stod föreläsning på programmet, vi som deltog fick höra Karin Rosvall tala om "Barns inlärning och utveckling". Karin visade sig vara en intressant talare, kunnig inom sitt område med drygt 30 års erfarenhet. Hon varvade information med konkreta exempel och vi kunde flika in med egna erfarenheter. Det är ju det som är intressant, hur man kan applicera kunskaper i sin vardag.

Lördagen blev varm och solig till ungdomarnas lycka. De tog över badtunnan, närhelst man gick förbi satt det ett gäng i den. Det var mot bakgrund av plask och glada tillrop som Kongressen inleddes. Jag fick det överraskande nöjet att bli invald i Styrelsen i år och ser mycket fram emot att få delta i detta sammanhang framöver.

På avresedagen var vi tillbaka i en gråkall tillvaro men då återstod bara städning, förutom en avslutningsfika i Masmästaren förstås. En sak är säker, man behöver inte gå hungrig dessa dagar och det bjöds även denna dag på mycket gott hembakt.

Tack alla barn, ungdomar, biologföräldrar och familjehemsföräldrar för fin gemenskap! Ett speciellt tack till Styrelsen för allt jobb ni lagt ner för att göra detta till en speciell helg. Vi ses nästa år igen!

Annelie Caurell

Så här tyckte barnen:

Kanot

Min födelsedag och fiske var bra.
och jag tyckte att bowlingen var
dålig

Jag tycker att nån eller några
från "sport for life" kommer
hit så vi kan göra lite fler
sporter

Varmare i sjön

Det bästa va att bada

jag tycker allt är kul här.
Badtunnan är roligast

Bowling varje år och jag vill
absolut kunna ha staket

Jag skulle vilja titta på DVD-fil-
mer nästa år

Det var jättekul. jag vill vara
här längre. Badtunnan var
jättekul. Jag ville vara i den
hela tiden varje dag.

Det BÄSTA Var När jag Gick Tips-
proMeNAD. jag Tykte inte åm kryp

Mycket trevligt - Det bästa
är människorna

Föreläsningen var bra!
Jag önskar en annan
camping

jag tycker allt är kul här. Badtunnan
är roligast

Paintbollen och BADTUNNAN var bra + roligt

Familjehemsvården i Sverige

Är det vi, som är familjehem idag, som om 30 år kommer att hängas ut i press, radio och TV för att inte ta hand om våra fosterbarn på ett betryggande sätt? Som kommer att anklagas för att ha stulit någons barndom? Genom vår medlemstelefon och telefonsamtal till andra i styrelsen, har vi på sista tiden märkt ett allt underligare bemötande från socialtjänsten när något familjehem vänder sig dit och begär hjälp i kniviga situationer. Inte sällan leder detta till ett sammanbrott och barn flyttas utan synbar anledning och för barnen, på ett traumatiskt sätt. Det finns mycket likheter mellan dagens omhändertagande av barn och det som skedde på 40-50 talen i Sverige. Då var det främst en fysisk misshandel med hårda ord och slag, men nutidens misshandel är till stora delar psykisk. Inte minst finns fortfarande otryggheten om var barnet ska växa upp. Var 6:e månad väcks oron upp hos barnet/ungdomen när socialsekreteraren kommer och placeringen ska övervägas. Detta upprepas år efter år. För att inte samma misstag ska upprepas har regeringen gett i uppdrag att göra en Upprättelseutredning.

Uppdraget

I januari 2010 lämnade en tidigare utredning, Vanvårdsutredningen, ett delbetänkande till regeringen vid namn "Vanvård i social barnvård under 1900-talet" (SOU 2009:99). Mot bakgrund av det som kommit fram där har regeringen nu gett Upprättelseutredningen i uppdrag:

- att föreslå en ceremoniell inramning för en upprättelseprocess och ett erkännande av det som hänt dem som utsatts för vanvård och övergrepp i den sociala barn- och ungdomsvården

- att, om det behövs, föreslå ytterligare åtgärder för upprättelse av dem som drabbats

- att bedöma hur rehabilitering bättre ska komma drabbade till del

- att bedöma om ekonomisk ersättning bör lämnas till dem som drabbats och hur ersättningen i så fall ska se ut, samt

- att, om det behövs, föreslå åtgärder för att det som hänt inte ska upprepas i framtiden.

Upprättelseutredningen ska lämna sina överväganden och förslag senast den 31 januari 2011

Hearing 7 juni

Upprättelseutredningen

Vid denna hearing var bl.a. familjehemsorganisationer inbjudna. Närvarande var representanter för Familjevårdens Centralorganisation (FaCO), Forum för Familjevård (FfF), Familjehemmens Riksförbund (FR) samt Riksförbundet Frivilliga Samhällsarbetsare (RFS).

Syftet med hearingen var att utredarna ville höra hur vi som arbetar med dessa placerade barn och unga, ser på åtgärder för upprättelse i olika former för de som drabbats av övergrepp och vanvård och vilka åtgärder som behövs för att undvika att barn i framtiden far illa i familjehem och på HVB-hem. De ville också att vi skulle berätta hur just vår organisation tänker arbeta för att förebygga och hantera framtida övergrepp och vanvård i familjehem och HVB.

FaCO's kommentarer

Det kan vara svårt, ja nästan omöjligt, att ersätta de som är drabbade av vanvård under sina unga år i familjehem, med pengar som kompensation. Dessutom är det omöjligt att rättvist fördela den summa som skulle vara aktuell. Vi föreslår en gemensam manifestation på en bestämd dag där alla som kan delta får ett program och allt betalt under dagen.

Vi föreslår även att de som behöver får gratis psykologhjälp och någon att tala med under en tid efter att de kommit i kontakt med upprättelseutredningen.

Idag är skillnaderna mellan hur det fungerar i olika kommuner för stora. Staten borde ha det ekonomiska ansvaret för familjehemsvården. Som exempel kan nämnas att om ett barn i en liten kommun behöver särskilt stöd kan det betyda att skolan får dra in en lärartjänst eftersom det är ur samma kassa pengarna tas.

Det är ett problem när socialtjänsten saknar verklighetsförankring. Vid en placering har man sällan hela bilden av barnet. Fler barn som placeras har diagnoser och därmed krävs fler kontakter. Familjehemsföräldrarna får kämpa mer för barnens rättigheter. Viktigt med avtalen och en genomförandeplan, som revideras regelbundet och som beskriver det stöd som barnet behöver.

Öppenhet är viktigt, nya familjehem bör få en mentor. Familjehem som har barn med likartad problematik kan hjälpa varandra. Familjehemmen behöver få träffa andra familjehem och även när de

fått en placering, få en ”fadder”, helst med placerade barn som har liknande problematik eller likande anledning till att barnet är placerat. Här kommer då problemet med tystnadsplikten in. Som vanligt familjehem har man ingen tystnadsplikt. Däremot ska man vara aktsam med vilken information som man ger ut. Det borde vara möjligt att skriva ett avtal eller liknande om ”tystnadsplikt” mellan två familjehem för att de ska kunna stötta och hjälpa varandra.

Nya socialsekreterare får ofta för svåra uppgifter. Socialsekreterare som inte förstår familjehemsverksamheten kan också ge familjehemmen för stort ansvar. Socialsekreterarna behöver mer barnkompetens, bl.a. kunskap om neuropsykiatriska diagnoser och hur barn kan reagera, exempelvis efter umgänge med sina biologiska föräldrar. Familjehemmen behöver kunskap inför placering av invandrabarn. Vid utredning av familjehem är det viktigt att ha med den känslomässiga delen också. Det behövs tydliga mål och ett teamarbete. Genomförandeplanen bör innehålla delmål så att man tar en bit i taget. Annars kan målen bli för höga och det blir luddigt vem som gör vad. Det måste följas upp regelbundet så att man vet att var och en gör sin del i teamarbetet. Det finns färskare exempel på att barn flyttas på grund av konflikter mellan familjehem och socialtjänst.

Samverkan mellan verksamheter behöver förbättras – ibland behövs ett arbetslag kring barnet. När BUP kopplas in för utredning kan det lätt uppstå prestige och komma att handla om ekonomi.

Det behövs en större tydlighet för att lättare kunna arbeta framåt. Många gånger är barn placerade frivilligt men ändå ”under

tvång”. Inte minst barnen behöver tydlighet. Det krävs också engagemang från socialtjänstens sida och att man tar sig tid. Tid är idag en bristvara. Det finns exempel på uteblivna omprövningar. Socialtjänsten måste vara rädda om sina familjehem och inte slita ut dem. Att få andas är så otroligt viktigt för att orka vidare, särskilt när man har barn med olika problematik.

Tunga uppdrag tar mycket på familjen. Man kämpar och kämpar men tillslut orkar man inte längre. Det är kanske först då som man ber om t ex avlastning. Det händer dock att socialtjänsten gör den bedömningen att behöver man avlastning så passar man inte för uppdraget, vilket då kan leda till att man antingen blir uppsagd eller tvingas att säga upp placeringen. En väg till att förhindra sammanbrott i familjehem är kvalificerad handledning. Antingen enskilt eller i grupp av någon som har handledarutbildning och lång erfarenhet av att arbeta med familjer och deras barn, både placerade och biologiska. Viktigt är också att man tar sig tid att vårda relationen genom att få egen vuxentid.

Anne och Barbro

SKL: Satsning Barnens rättigheter

Marianne Granath

Sveriges Kommuner och Landsting har kommit överens med regeringen om en satsning som syftar till att stärka barnens rättigheter. Allra först ska SKL tillsammans med Barnombudsmannen (BO) göra en kartläggning.

- Vi behöver undersöka vad det finns för behov av utbildning eller andra stödinsatser om barnkonventionen hos våra medlemmar, säger Marianne Granath, sektionschef på avdelningen för vård och omsorg.

Utifrån kartläggningen ska SKL ta fram en handlingsplan för hur barnets rättigheter kan stärkas i kommuners och landstings verksamheter. Därefter kommer man, efter överläggningar med Socialdepartementet gå vidare med konkret arbete.

- Beslutsfattare och olika yrkesgrupper måste ha kunskap om barns levnadsvillkor och om hur barnets rättigheter ska omsättas i beslut och åtgärder som rör barn och följa upp sådana beslut och åtgärder ur ett barnrättsperspektiv. Kartläggningen och det efterföljande arbetet kommer att stärka barnets ställning, säger Marianne Granath.

Kartläggningen ska vara klar i år och hela satsningen sträcker sig fram till 2013.

http://www.skl.se/web/Satsning_pa_barnens_rattigheter.aspx?UsePrintableVersion=tr

UTBILDNING HÖSTEN 2010

Att vara extrafamilj - till ett lånebarn 20-21 november, Comfort Hotel i Jönköping

Alla barn och unga har rätt till en trygg uppväxt. För att familjerna ska kunna hjälpa dessa barn och unga på rätt väg, måste de få fortlöpande utbildning.

Utbildning ger ökad kunskap till familjerna som tar emot barn och unga i sina hem. Kunskapen ger dem verktyg som behövs för att kunna möta de svårigheter som kan uppstå. Det är också av stor betydelse att få dela erfarenheter med andra som verkar och lever under liknande förhållanden. Utbildningen vänder sig till nya som gamla familjehem, jourhem, kontakt- och avlastningsfamiljer.

Att vara extra förälder till lånade barn innebär mycket för en familj.

Vad säger lagtexten om vårt uppdrag och vilka förväntningar är det som ställs på oss från andra och av oss själva, hur hanterar vi det? Hur kan vi på bästa sätt göra våra röster hörda i familjehemmens strävan att fokusera på, synliggöra och framföra de placerades behov?

Under lördagen kommer vi genom film, diskussion och frågor få möjlighet att belysa vår situation. Socionomer från *Familjehemssupport*, www.familjehemssupport.se, Åsa Wahlberg och Christina Blennow, båda handledare, konsulter för familjehem och med lång erfarenhet inom området, finns då med oss.

Vi fortsätter under söndagen att diskutera bl.a. umgänge och dess betydelse samt hur våra egna barn påverkas, när vi tar emot barn, med ibland en mycket stor ryggsäck. Tid kommer att finnas för diskussion.

Ledare

Anne Aronsson är familjehemsförälder sedan 6 år tillbaka och aktiv styrelsemedlem i FaCO sedan 5 år. Hon ansvarar bl.a. för FaCO's hemsida och handboken.

Barbro Bengtsson har varit familjehem i 35 år och är kassör i FaCO sedan många år tillbaka. Hon har genom åren som familjehem fått bl.a. stor erfarenhet av komplicerade föräldrakontakter.

Kostnad

* Helgkurs med övernattning, helpension samt kursmaterial

Medlemmar i FaCO: 3 570 kr/person i dubbelrum och 3 960 kr/person i enkelrum

* Helgkurs utan övernattning inkl fika, lunch båda dagarna, middag på lördagskvällen samt kursmaterial

Medlemmar i FaCO: 2 150 kr/person

Icke-medlemmar betalar 600 kr i påslag på ovanstående priser.

Anmälan och frågor

Kontakta Åsa Gustafsson på telefon 070 - 473 54 75 eller 0502 - 413 04.

OBS! Sista anmälningsdag är den 12/10 och anmälan är bindande. Maximalt antal deltagare 20 personer, så först till kvarn...

Varmt välkomna!

Tack Sommar...

... för att du kommer till oss varje år och berikar våra liv med strålar av ditt ljus och din värme.

Tack för att du ger oss en förevändning till att ta lite ledigt, till att stanna upp och bara vara. Till att lägga almanackan som är full av måsten åt sidan. Till att i stället göra bara en sak i taget som att sola benen, doppa stortån, vattna en rabatt, sitta på en parkbänk, läsa en bok, andas med magen, fundera. Till att bara få finnas till i allt det vackra och vila i det sköna, gröna ett tag.

Till att få vara en vanlig familj i sommartid

Nästa nummer av

aktuelltmagazin

Barn på institution

När ett barn behöver placeras så måste man titta på vilken vårdform som passar barnet bäst. Det är inte alltid som ett familjehem är det bästa alternativet. I nästa nummer tar vi bl.a. upp placering i HVB-hem, på §12-hem och utredningshem.

